

[Stensballe.]

tiets Stilling til Forsvarsvæsenet, som har fundet Sted, vel navnlig med Henblik paa de ændrede udenrigspolitiske Forhold i Europa, endnu ikke helt har bundfældet sig i det ærede Medlem. Det ærede Medlem synes ikke helt at være kommet sig af den gamle Sygdom, som Socialdemokratiet tidligere led af, men at befinde sig i en Slags Rekonvalescenstilstand. Jeg haaber imidlertid, at hans Tilstand snart maa bedre sig, saa han ikke skal faa flere Febersyner, end han har haft tidligere — dem kender vi jo saa godt fra hans tidligere Udtalelser her i Tinget.

I øvrigt kan jeg kun paaskønne den Stilling, den højtærede Minister har indtaget med Hensyn til vort Forsvars Neutralitetsopgaver. Det er en positiv Indstilling, som jeg maa forstaa, at den højtærede Minister nu paa de to Regeringspartiers Vegne er gaaet ind for, og som han ogsaa har givet Udtryk for ved at paapege, at Forsvarsberedskabet først og fremmest skal tjene til at holde os uden for Krig, at de militære Styrker i paakommende Tilfælde skal benyttes som under Verdenskrigen, i Aarene 1914—18, og at ikke alene tilfældige Neutralitetskrænkelser skal afvises, men at der ogsaa skal kunne ydes en vis Beskyttelse mod andre Neutralitetskrænkelser, for at vi — baade af nationale og internationale Grunde — kan undgaa, at vort Territorium udnyttes af krigsførende Magter. Saaledes omtrent udtalte den højtærede Minister sig i Slutningen af sin Forelæggelsestale i Folketinget, og det bekræftede han i Korthed ved sin Forelæggelsestale i Dag i det høje Landsting.

Disse Udtalelser forekommer mig ogsaa at være saa ligetil efter den Stilling, Regeringen har taget, thi hvorledes skulde det kunne være anderledes? For mig staar det saadan, at det vilde være Galmandsværk at foreslaa at anvende 45 Mill. Kr. om Aaret til et Forsvarsberedskab og saa ikke at ville gøre Brug af dette Forsvarsberedskab i de alvorlige Situationer, som kunde indtræffe. Det forekommer mig, at det vilde være forbyrderisk taabeligt at lade vort Land blive udnyttet af krigsførende Parter, hvis det overhovedet er muligt at forhindre noget saadant, og jeg føler mig ogsaa ganske overbevist om, at den danske Vitalitet altid vil være saa sund, at den Regering og den Forsvarsminister, der vilde svingte her, omgaaende vilde blive fejlet til Side af et mægtigt Flertal af den danske Befolkning.

Der skulde efter de faldne Udtalelser for mig og mit Parti være skabt et Grundlag

for Tilslutning til Formaalet med de foreliggende Lovforslag. I de Udtalelser, som den højtærede Minister har fremsat her i Dag og i Folketinget, kom han imidlertid ind paa nogle Mangler, som han mente der var ved Loven af 1932, og hvis Tilstedeværelse jeg for saa vidt kan bekræfte Rigtigheden af. Men disse Mangler er jo ene og alene opstaaet ved, at der paa det Tidspunkt ikke var Mulighed for at faa Forsvarsministeren og Regeringen med til Anskaffelse af Materiel i større Omfang, end det skete. Jeg skal erkende, at der er sket Forbedringer for Hærens Vedkommende — Flaaden kommer jeg senere til. Men hvad angaar Materielanskaffelserne, vil jeg minde om, at Forudsætningen for Loven af 1932 for Hærens Vedkommende var, at Materielanskaffelserne skulde ske i et betydeligt langsommere Tempo, end der er Tale om nu. Saa vidt jeg husker, var der dengang Tale om Anskaffelser i Løbet af 16, maaske flere Aar, og hvis alt var gaaet normalt, vilde det vel ogsaa være blevet tilvejebragt. Men Forholdene har jo ændret sig noget siden 1932. Da Lovforslagene i 1932 blev behandlet i dette høje Ting, var Afrustningskonferencen i Genève netop begyndt at virke; da var alle opfyldt af Haabet om, at der skulde kunne naas et Resultat, da var der Optimisme med Hensyn til Muligheden af at komme ind under fredeligere Forhold, og jeg tør i hvert Fald sige, at de fleste Stater dengang var mere fredssøgende, end Forholdet er nu og Forholdet blev kort Tid efter 1932. Det var derfor ogsaa naturligt, at man ikke overanstrengte Økonomien; og Regeringens Opfattelse var dengang, at man skulde udstrække Anskaffelserne over saa langt et Aaremaal, som det skete.

Imidlertid er der jo i de senere Aar anvendt Midler til andre Opgaver end dem, der var forudset i sin Tid ved Behandlingen af 1932-Ordningen. Disse nye Opgaver har beslaglagt mange Penge, som i væsentlig Grad, saa vidt jeg forstaa, er afholdt af Nyanskaffelseskontoen, og dermed er Materielanskaffelsen yderligere blevet formindsket. Det er muligt, som den højtærede Minister sagde, at de 2 Mill. Kr. om Aaret, der oprindeligt var hensat til Anskaffelser, derved efterhaanden er svundet ind til 1 Mill. Kr. — det kan jeg ikke overse; men for saa vidt det skulde have nogen Interesse, vil det jo nok kunne oplyses i det Udvalg, som jeg vil foreslaa nedsat til Behandling af Lovforslagene efter denne Førstebehandlings Tilendebringelse. Jeg mener under disse Omstændigheder, at Ministeren er inde paa den rigtige Vej, naar han foreslaar An-